

УДК 821.111-312.4 Джозеф Конрад
DOI: 10.31475/fil.dys.2018.08.12

ОЛЕНА ТКАЧУК,
кандидат філологічних наук
(м. Київ)

Історія перекладів художньої спадщини Джозефа Конрада

Стаття присвячена дослідженню публікацій та перекладів творів класика англійської літератури польського походження Джозефа Конрада російською та українською мовами. Висвітлюються актуальні проблеми, пов'язані з виданням художньої спадщини митця. Зазначається, що, незважаючи на поодинокі переклади творів Конрада, які ще не ставали предметом уваги фахівців, більша частина його художньої спадщини досі російською не перекладена, тенденція перевидавати старі переклади зберігається в Росії й досі. В Україні в останні роки перекладацька діяльність поживалась і з'явилися професійні, високохудожні переклади державною мовою творів, ще не знайомих нашому читачу. Враховуючи інтеграцію українського суспільства в європейське співтовариство, вбачається необхідність розширення видання романів, повістей та оповідань англійського письменника, який випередивши час, підготував прихід європейського та американського модернізму.

Ключові слова: Джозеф Конрад, переклад, публікація, видання, націєтворення, модернізм.

Постановка проблеми в загальному вигляді... Літературна спадщина англійського класика польського походження Джозефа Конрада, якщо брати до уваги не тільки його художні твори, а й публіцистичні есе, мемуаристику, епістолярій, перекладена відсотків на десять. У цій ситуації було б великим перебільшенням робити висновок про глибоке знання специфіки генія нашого земляка, який став ключовою фігурою не тільки англійського літературного модернізму, вплинувши на формування Френсіса Скотта Фіцджеральда, Ернеста Хемінгуей та Грема Гріна і майстерність якого високо цінували такі сучасні йому видатні митці, як Герберт Уеллс, Джон Голсуорсі, Джордж Гіссінг, Генрі Джеймс та Вірджинія Вульф. Тому з метою більш свідомого залучення українського читача у духовну орбіту світової культурної спадщини таким важливим стає переклад художнього доробку Джозефа Конрада. У світлі зазначеного

дослідження історії перекладів творів митця є надзвичайно актуальним.

Аналіз досліджень і публікацій... Висвітленню проблем процесу перекладу та особливостям перекладацької діяльності з метою ознайомлення російського та українського читача з творчістю Джозефа Конрада були присвячені праці Л. Коломієць, О. Романенко, Є. Кирикової, Г. Кочура та інших, але досі не концентрувалася увага безпосередньо на історії його перекладів в компаративному аспекті російською та українською мовами.

Формулювання цілей статті... Реалізація мети передбачає наступні завдання: 1) осмислення особливостей історії перекладу творів англійського письменника російською мовою; 2) увиразнення своєрідності історії перекладу художньої спадщини Джозефа Конрада українською мовою.

Виклад основного матеріалу... Уже з кінця XIX століття почали з'являтися перші переклади творів Конрада російською мовою в журналах, майже одразу після виходу творів англійською мовою. Морські оповідання та повісті сподобались читачам і критикам екзотикою та динамізмом оповіді, а за письменником закріпилася слава мариніста, яка супроводжувала його в Росії до революції й надалі. Видання Конрада російською мовою «відображає загальні особливості сприйняття значних явищ західної культури XX століття в Росії», зазначає Є. Кирикова [1, с. 132]. Політичні романи «The Secret Agent» («Таємний агент») та «Under Western Eyes» («На погляд Заходу»), в яких фігурували образи росіян, були опубліковані в Російській імперії як журнальними виданнями, так і окремими книгами. Вдалим був переклад роману «The Secret Agent» («Таємний агент») З. Венгерової, – їй вдалося передати новаторські прийоми Конрада, наприклад, використання принципу монтажу.

У 1920-ті роки, після революції та громадянської війни, з'являється цікавість читачької аудиторії до творчості Конрада: в різних видавництвах, у різних перекладах публікуються художні твори англійського письменника. Євгеній Ланн видає зібрання творів у десяти томах, в якому, за його задумом, повинні були з'явитися всі головні художні твори, а також автобіографічна проза Конрада. Переважним чином дружиною Євгенія Ланна Олександром Кривцовою були підготовлені тексти та здійснені нові переклади. Але після перетворення радянського видавництва «Земля і фабрика» на «Державне видавництво» план видання творів Конрада був порушений. Євгеній Ланн видавав і редагував переклади Конрада, намагався

прищепити радянським читачам захоплення життям і творчістю всесвітньо відомого митця.

У наступні роки характер видання творів Конрада змінився, адже популярні були публікації старих перекладів. Книги, видані у двадцяті роки, були малодоступні для широкого читача: вони зберегалися лише у великих бібліотеках і в домашніх колекціях. За рідкісним винятком, – наприклад, видання книги спогадів і роздумів «The Mirror of the Sea: Memories and Impressions» («Дзеркало морів: Спогади та враження») у видавництві «Географгиз» (1958) [4], роману «Nostromo» («Ностромо») у видавництві «Художня література» (1985) [9]. У 1959 році у Державному видавництві художньої літератури («ГИХЛ», Москва) опубліковане двотомне видання творів письменника, серед яких «The Lagoon» («Лагуна»), «An Outpost of Progress» («Аванпост прогресу»), «Youth» («Молодість»), «The End of the Tether» («Кінець неволі»), «The Black Mate» («Чорний штурман»), «Lord Jim» («Лорд Джім»), «Heart of Darkness» («Сердце темряви»), «Typhoon» («Тайфун»), «Falk: A Reminiscence» («Фальк: Ремінісценція»), «To-morrow» («Завтра»), «The Duel» («Дуель»), «Freya of the Seven Isles» («Фрейя семи островів»), «The Secret Sharer» («Таємний спільник»), «The Shadow Line» («Тіньова межа»). «Вибране» у двох томах наприкінці п'ятидесятих років на кілька десятиліть стало основним виданням творів письменника для мільйонів радянських читачів: Конрад постає у ньому лише однією своєю іпостасю – як автор психологічних, але все ж таки пригодницьких творів, які пізніше перевидаються також і в інших радянських видавництвах, наприклад, у Мурманському книжному видавництві – збірник «Зеркало морей» (який, крім однойменного твору, містить повість «Фрейя семи островів» та оповідання «Чорний штурман», 1980) [5], Московському видавництві «Правда» («Лорд Джім», «Тайфун», «Фрейя семи островів») [7] чи у Новосибірському видавництві «Наука. Сибірське відділення» (збірник творів «Таємний спільник», «Дуель», «Аванпост прогресу», 1991) [20], в якому вказується, що тексти є передруками 1959 року видавництва «ГИХЛ». У 1996 році у видавництві «Терра» (Москва) відбулася публікація творів у тритомному виданні («Almayer's Folly» / «Каприз Олмейра», «An Outcast of the Islands» / «Вигнанець з островів», «The Nigger of the «Narcissus»» / «Негр з «Нарцису»», «The Mirror of the Sea» / «Дзеркало морів», «Lord Jim» / «Стрибок за борт», «The End of the Tether» / «Кінець неволі», «The Duel» / «Дуель», «Victory» / «Победа», «The Rescue: A Romance on the Shallows» / «На отмелях» та інші) у перекладах Є. Ланна, М. Богословської, А. Левідової, Л. Ведринської, С. Вольського. У 2012 році у видавництві «Наука. Ладомір» вперше російською мовою у

перекладі А. Антипенко публікуються так звані «російські» романи «The Secret Agent» («Таємний агент») та «Under Western Eyes» («На погляд Заходу») [19]. У 1999 році у Санкт-Петербурзьких видавництвах «Азбука» та «Азбука-класика» видається, а у 2007 та 2011 роках перевидается збірник під назвою «Серце темряви та інші повісті» з творами «Heart of Darkness» / «Серце темряви», «Typhoon» / «Тайфун», «Freya of the Seven Isles» / «Фрейя семи островів», до яких у 2016 році додається повість «The Duel» / «Дуель» [15; 16; 17; 18]. Але, необхідно зазначити, що, незважаючи на поодинокі переклади творів Конрада, які ще не перекладалися, більша частина його художньої спадщини досі російською не перекладена. І, як вказує Кирикова, тенденція перевидавати старі переклади одних і тих же морських повістей та оповідань зберігається в Росії й досі. Привертає увагу думка автора про недостатню обізнаність російських теренів з творчістю письменника, адже популярність творів Конрада, що стають все більш і більш відомими, «демонструючи поступове освоєння російським читачем світової класики ХХ століття» [1], неможливо порівняти зі славою світовою, із жалем зазначає дослідниця.

Історія публікацій творів Конрада в Україні українською мовою почалась після революції та, з певними перервами, триває до наших днів. Переклади здійснювали Сергій Вільховий (Сергій Титаренко), Михайло Калинович, Віктор Петровський, Ганна Кас'яненко, Марія Лисиченко, Микола Рошківський, Е. Хоменко, Олександр Мокровольський, Людмила Гончар, Петро Тарашук, Ігорь Андрущенко, Марія Головка, Тарас Бойко. Видання творів відбувалося у радянську епоху на хвилі національного «мистецького відродження» [3, с. 7] в 1920 роках, коли, продовжуючи традиції націєтворення, перед перекладачами стояли завдання активного сприяння розвитку літератури та мови і підняття загального рівня культури народних мас. У ракурсі дискусії жанрово-стильових особливостей авантюрно-пригодницької літератури на сторінках журналів «Червоний шлях», «Життя і революція», газети «Літературна Україна» та інших, як зазначає Олена Романенко, з 1920-х років у зв'язку з «потребою українських читачів у високохудожніх перекладах оригінальних текстів» [21, с. 86] розпочалась робота над переосмисленням та залученням світової культурної спадщини.

У 1926 році відбулась публікація збірки «Аванпост прогресу: Оповідання», серед яких – твори «То-morow» («Завтра»), «The Lagoon» («Лагуна») та «An Outpost of Progress» («Аванпост прогресу») у київському видавництві «Слово». У 1928 році була перевидана повість «The End of the Tether» («Кінець неволі»), у 1929 – вперше

надрукований роман «Almayer's Folly» («Олмейрова примха») у київському видавництві «Слово», того ж року в харківському видавництві «ДВУ» цей же роман виданий під назвою «Олмейрова примха (Історія східної річки)» в іншому перекладі. У 1929 році також у харківському видавництві «Книгоспілка» друкуються вибрані твори Конрада у двох томах, де том перший репрезентує роман «The Rescue, A Romance of the Shallows» («Визволення (Роман мілин)»). У 1930 році виходить повість «Typhoon» («Тайфун») у спільному київсько-харківському видавництві «Книгоспілка».

На початку 1930-х років поблажливе ставлення партії до ренесансу української культури змінилося політикою нетерпимості до будь-яких фактів маніфестації духовного самовияву. Саме з цим пов'язана відсутність публікацій перекладів Конрада українською мовою у 1930–1940 роки. Наприкінці 1950-х років на піку «відлиги» актуальним стало сприйняття перекладознавства як чільної складової загального літературного процесу і активізувалася цікавість до творчого доробку зарубіжних митців. Друк творів англійського письменника продовжився тільки у 1959 році у київському видавництві «Радянський письменник» томом «Вибране: Оповідання. Визволення», який містить оповідання «An Outpost of Progress» («Аванпост прогресу»), «The Lagoon» («Лагуна»), «To-morrow» («Завтра») та роман «The Rescue: A Romance of the Shallows» («Визволення: Роман мілин») у перекладах 1920-х років з післямовою П. С. Шарандака, який також є упорядником та редактором видання. У 1960 році у київському видавництві «Молодь» вийшла повість «Freya of the Seven Isles» під назвою «Фрейя з Семи Островів». Повторний друк оповідання «An Outpost of Progress» («Аванпост прогресу») відбувся у 1983 році у книзі «Книга пригод» у київському видавництві «Веселка», а перша публікація українською роману «Lord Jim» («Лорд Джім») – у київському видавництві «Молодь» у 1985 році. У радянській Україні 1979 року в одеському видавництві «Маяк» російською мовою вийшов збірник творів «The Mirror of the Sea» («Дзеркало морів»), куди увійшли повісті «Youth» («Молодість») та «The End of the Tether» («Кінець неволі»), оповідання «The Black Mate» («Чорний штурман») та «The Lagoon» («Лагуна»). У 2011 році у київському видавництві «Темпора» опублікований збірник творів «Зроби або помри. Морські історії», серед яких «The Lagoon» («Лагуна») та «To-morrow» («Завтра»), що друкувалися за виданням і в перекладі 1926 року, «Lord Jim» («Лорд Джім») – за виданням і в перекладі 1985 року, «Typhoon» («Тайфун») – за виданням і в перекладі 1930 року, а «Youth» («Молодість») українською мовою була перекладена вперше.

Переклади творів письменника здійснювали Михайло Калинович («The End of the Tether» / «Кінець неволі», публікації 1926 та 1928 років), Сергій Вільховий (Сергій Титаренко) («An Outpost of Progress» / «Аванпост прогресу», 1926). Авторами перекладів першого («The Rescue: A Romance of the Shallows» / «Визволення (Роман мілин)», 1929) та, відповідно, другого тому («Almayer's Folly» / «Ольмейрова примха», 1929) двотомного видання творів Конрада, що вийшли у харківському видавництві «Кногоспілка» стали Ганна Касьяненко, Віктор Петровський, Марія Лисиченко («Олмейрова примха (Історія східної річки)», 1929), як зазначає Лада Коломієць [2, с. 344–345; 3, с. 132–133], Микола Рошківський («Тайфун: Оповідання», 1930). «Lord Jim» («Лорд Джім») для видання 1985 року переклала Людмила Гончар [8]. У збірнику 2011 року «Зроби або помри» опубліковані вже відомі українському читачеві переклади Петра Тарашука («Youth» / «Молодість», 2011), Сергія Вільхового («An Outpost of Progress» / «Аванпост прогресу», «The Lagoon» / «Лагуна», «To-morrow» / «Завтра» 1926), Миколи Рошківського («Typhoon» / «Тайфун», 1930), Людмили Гончар («Lord Jim» / «Лорд Джім», 1985) [6]. З 2015 року вийшло три нових переклади повісті Конрада «Heart of Darkness» («Серце півми») у виконанні Ігоря Андрущенка [12], Марії Головки [14] та Тараса Бойка [13].

У 2015 році вперше українською мовою повість «Heart of Darkness» вийшла у двох різних перекладах: Ігоря Андрущенка (під назвою «Серце півми») [12] у львівському видавництві «Астролябія» та Марії Головки (під назвою «Серце темряви») у київському видавництві «Знання» [14]. 2016 рік ознаменувався публікацією третього перекладу українською «Heart of Darkness» – Тараса Бойка («Серце півми») [13]. У 2017 році у видавництві «Фоліо» (Харків) опублікований збірник творів письменника під назвою «Олмейрова примха», який, крім однойменного роману, містить оповідання «An Outpost of Progress» («Аванпост прогресу») та повість «The End of the Tether» («Кінець неволі») у перекладі та з передмовою Наталії Жлуктенко [11]. У тому ж році роман «Almayer's Folly» виходить у видавництві «Знання» (Київ) під назвою «Олмейрова примха: Історія східної річки» у старому перекладі Марії Лисиченко [10].

Висновки... В Україні поживавилась перекладацька діяльність фахівців, що цікавляться творчим надбанням митця і в останні роки з'явилися професійні, високохудожні переклади державною мовою творів, ще не знайомих українському читачеві. Залишається тільки сподіватися, що згодом розшириться діапазон видання романів, повістей та оповідань англійського письменника, який позиціонував

себе «джентльменом з України» («a gentleman from the Ukraine») [22, с. 323], вважаючи нашу землю своєю «малою батьківщиною» і в українському суспільстві відбудеться усвідомлення значення творчого доробку Джозефа Конрада, який випередивши час, підготував прихід європейського та американського модернізму.

Список використаних джерел і літератури:

1. Кирикова Е. Е. Творчество Конрада: проблемы популярности в России. *Модели успеха: Развлекательность, популярность, массовость как явления культуры*: М-лы XI Междунар. конференции Российской ассоциации преп-лей английской литературы. Тамбов: Изд-во ТГУ им. Г. Р. Державина, 2001. С. 132–133.
2. Коломієць Л. В. Маловідомі сторінки українського художнього перекладу 1920–30-х років, створені жінками. *Літературознавчі студії*. Київ: Вид-во Київського нац. ун-ту імені Тараса Шевченка, 2012. № 35. С. 342–348.
3. Коломієць Л. В. Український художній переклад та перекладачі 1920–30-х років. Матеріали до курсу «Історія перекладу»: навч. посіб. Київ: Вид-во Київського нац. ун-ту імені Тараса Шевченка, 2013. 565 с.
4. Конрад Дж. Зеркало морей. Москва: Географгиз, 1958. 175 с.
5. Конрад Дж. Зеркало морей: Авторский сборник. Мурманск: Мурманское книжное издательство, 1980. 264 с.
6. Конрад Дж. Зроби або помри: Морські історії; упорядники В. Панченко, О. Купріян. Київ: Темпора, 2011. 528 с.
7. Конрад Дж. Лорд Джим. Тайфун. Фрейя Семи Островов. *Конрад Дж. Лорд Джим. Тайфун. Фрейя Семи Островов*; послесл. Н. Банникова; пер. с англ. А. Кривцовой. Москва: Правда, 1989. 480 с.
8. Конрад Дж. Лорд Джім: Роман; пер. з англ. Л. Гончар. Київ: Видав-во ЦК ЛКСМУ «Молодь», 1985. 240 с.
9. Конрад Дж. Ностромо; пер. с англ. Е. Коротковой. Москва: Художественная литература, 1985. 528 с.
10. Конрад Дж. Олмейрова примха: Історія східної річки; пер. з англ. Марії Лисиченко. Київ: Знання, 2017. 223 с.
11. Конрад Дж. Олмейрова примха: Роман, оповідання, повість; пер. з англ., передмова, прим. Н. Ю. Жлуктенко. Харків: Фоліо, 2017. 444 с.
12. Конрад Дж. Серце півми; ред. К. Міхаліциної; післямова О. Фешовця; пер. з англ. І. Андрущенко. Львів: Астролябія, 2015. 160 с.
13. Конрад Дж. Серце півми: Роман; пер. з англ. Тараса Бойка. Київ: Комубук, 2016. 175 с.
14. Конрад Дж. Серце темряви; пер. з англ. Марії Головки. Київ: Знання, 2015. 176 с.
15. Конрад Дж. Сердце тьмы и другие повести; пер. с англ. А. Кривцовой. СПб.: Азбука, 1999. 352 с.
16. Конрад Дж. Сердце тьмы и другие повести; пер. с англ. А. Кривцовой. СПб.: Азбука-классика, 2007. 352 с.

17. Конрад Дж. Сердце тьмы и другие повести; пер. с англ. А. Кривцовой. СПб.: Азбука-классика, 2011. 352 с.
18. Конрад Дж. Сердце тьмы и другие повести; пер. с англ. А. Кривцовой. СПб.: Азбука, 2016. 416 с.
19. Конрад Дж. Тайный агент. На взгляд Запада. *Конрад Дж. Тайный агент. На взгляд Запада*; сост. В. М. Толмачев; пер. с англ. А. Л. Антипенко. Москва: Наука, Ладомир, 2012. 632 с.
20. Конрад Дж. Тайный сообщник. Дуэль. Аванпост прогресса; пер. с англ. А. Кривцовой, М. П. Богословской. Новосибирск : Наука. Сиб. отд-ние, 1991. 160 с. (Печатается по: Конрад Дж. Избранное: В 2 т. Т 2. М. : ГИХЛ, 1959).
21. Романенко Е. Художественная интерпретация пинкритоновских мотивов в литературной мистификации Майка Йогенсена. *Вестник Воронежского государственного университета*. 2014. Серия: Филология. Журналистика. № 1. С. 82–89.
22. Conrad J. The Collected Letters of Joseph Conrad. In 9 v. Vol. 2 (1898–1902); ed. by Frederick R. Karl and Laurence Davies. Cambridge; London; New York; New Rochelle; Melbourne; Sydney: Cambridge University Press, 1986. 483 p.

References:

1. Kyrykova E. E. Tvorchist' Konrada: problemy populyarnosti v Rosiyi // *Modeli uspihu: Rozvahy, populyarnist', masove vyvavleniya yavlyshch kul'tury: M-ly XI Mizhnarodnyy. konferentsiyi Rossyyskoy assotsyatsyy prep-ley anhl'yyskoy lyteratury*. Tambov: Yzd-vo THU ym. H. R. Derzhavina, 2001. S. 132–133.
2. Kolomiyets' L. V. Malovidomi storinky ukrayins'koho khudozhn'oho perekladu 1920-30-kh rokiv, stvoreni zhinkamy // *Literaturoznachchi studiyi*. Kyiv: Vyd-vo Kyivsk'oho nats. un-tu imeni Tarasa Shevchenka. 2012. № 35. S. 342–348.
3. Kolomiyets' L. V. Ukrayins'kyy khudozhniy pereklad ta perekladachi 1920-30-kh rokiv. Materialy do kursu «Istoriya perekladu»: Navchal'nyy posibnyk. Kyiv: Vyd-vo Kyivsk'oho nats. un-tu imeni Tarasa Shevchenka, 2013. 565 s.
4. Konrad Dzh. Zerkalo more. M. : Heohrafiy, 1958. 175 s.
5. Konrad Dzh. Zerkalo morey: Avtors'kyy zbirnyk. Murmansk: Murmanskoe knyzhnoe yzdatel'stvo, 1980. 264 s.
6. Konrad Dzh. Zroby chy pomry: Mors'ki istoriyi; uporyadnyky V. Panchenko, O. Kupriyan. Kyiv: Tempola, 2011. 528 s.
7. Konrad Dzh. Lord Dzhym. Tayfun Freyya Semy Ostrovov // Konrad Dzh. Lord Dzhym. Tayfun Freyya Semy Ostrovov; pislyasl N. Bannykova; per s anhl. A. Kryvtsovoy. M. : Pravda, 1989. 480 s.
8. Konrad Dzh. Lord Dzhim: Roman; per z anhl. L. Honchar. Kyiv: Vydav-vo TSK LKSMU «Molod'», 1985. 240 s.
9. Konrad Dzh. Nostromo; per s anhl. E. Korotkovoy. M. : Khudozhestvennaya lyteratura, 1985. 528 s.
10. Konrad Dzh. Olmeyrova prymoha: Istoriya skhidnoyi richky; per z anhl. Mariya Lysychenko. Kyiv: Znannya, 2017. 223 s.
11. Konrad Dzh. Olmeyrova prymukha: Roman, opovidannya, povist'; per z anhl., predmova, prym. N. YU. Zhluktenko. Kharkiv: Folio, 2017. 444 s.

12. Konrad Dzh. Sertse pit'my; red. K. Mikhailsinoyi; pislyamova O. Feshovtsya; per z anhl. I. Andrushchenka. L'viv: Astrolyabiya, 2015. 160 s.

13. Konrad Dzh. Sertse pit'my: Roman; per z anhl. Tarasa Boyka. K. : Komubuk, 2016. 175 s. 14. Konrad Dzh. Sertse temryavy; per z anhl. Mariya Holovko. Kyiv: Znannya, 2015. 176 s.

15. Konrad Dzh. Serdtse t'my ta inshi povesty; per s anhl. A. Kryvtsovoy. SPb. : Azbuka, 1999. 352 s.

16. Konrad Dzh. Serdtse t'my ta inshi povesty; per s anhl. A. Kryvtsovoy. SPb. : Azbuka-klassyka, 2007. 352 s.

17. Konrad Dzh. Serdtse t'my ta inshi povesty; per s anhl. A. Kryvtsovoy. SPb. : Azbuka-klassyka, 2011. 352 s.

18. Konrad Dzh. Serdtse t'my ta inshi povesty; per s anhl. A. Kryvtsovoy. SPb. : Azbuka, 2016. 416 s.

19. Konrad Dzh. Taynyy ahent. Na pohlyad Zapada // Konrad Dzh. Taynyy ahent. Na pohlyad Zapada; sost V. M. Tolmachev; per s anhl. A. L. Antypenko. M. : Nauka, Ladomyr, 2012. 632 s.

20. Konrad Dzh. Taynyy soobshchnyk. Duél'. Avanpost prohressa; per s anhl. A. Kryvtsovoyi, M. P. Bohoslovskoy. Novosybyrsk: Nauka. Syb. otd-nye, 1991. 160 s. (Pechataet'sya po: Konrad Dzh. Yzbrannoe: V 2 t. T 2. M.: HYKHL, 1959).

21. Romanenko E. Khudozhestvennaya interpretatsiya pinkrtons'kykh motyviv u literaturniy mistytsi Mayka Yohensena // Vestnyk Voronez'koho derzhavnoho universytetu. 2014. Seriya: Filolohiya. Zhurnalistyka. № 1. S. 82–89.

22. Konrad Dzh. Zibrani lysty Dzhozefa Konrada. In 9 v. Vol. 2 (1898-1902); red. Frederikom R. Karlom i Lourensom Devisom. Kembrydzh; London; N'yu-York ; Novyy Roshel'; Mel'burn; Sidney: Kembrydzhs'kyy universytet Pres, 1986. 483 s.

Summary

Olena Tkachuk

History of Joseph Conrad's Literary Works Translations

The article is devoted to the research of publications and translations of classical heritage of one of the greatest English-language novelists Joseph Conrad in Russian and Ukrainian. The actual problems connected with publications of his works are clarified. It is noticed that, despite the limited translations of Conrad's works, which have not yet become the subject of attention of specialists, most of the artist's works are not translated into Russian, the tendency to reissue the old translations remains in Russia. In Ukraine translation activity has revived, and highly professional translations of those works that are not yet familiar to our reader have appeared. Taking into account the integration of Ukrainian society into the European community, it is extremely important to expand the publication of novels and stories of the writer, who prepared the arrival of European and American modernism.

Key words: *Joseph Conrad, translation, publication, issue, nation-building, modernism.*

Дата надходження статті: «16» серпня 2018 р.

Дата прийняття до друку: «20» вересня 2018 р.